

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. אֵךְ וְרַק לְשֵׁם שְׁמַיִם. לְמִיפְרָק קוֹב"ה וְשְׂכִינְתִּיהָ וְיִשְׂרָאֵל מִגּוֹ גְלוּתָא. עֵינֵי בִּזְהַר הַקֹּדֶשׁ כִּי תִצָּא רַפ"א. בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל לְשׁוֹן תְּפִילַת רַבִּי חַיִּים וִיטָאָל. לְתַקּוֹן הַשְׂכִּינָה הַקֹּדֶשׁ, וְלְתַקּוֹן כָּל יִשְׂרָאֵל עִם הַשֵּׁם. לְשׁוֹן הַרְמָח"ל. וְלַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ גָּדוֹל לְהַבְרָא יִתְבָּרַךְ וְיִתְעַלֶּה. לְשׁוֹן הַיְסוּד וְשׁוֹרֵשׁ הָעֲבוּדָה.

מזמור לאסף לשולחן שבת

פרשת דברים עלון 37 נשמח לקבל הארות

ע"פ הרמב"ן: "וְכַאֲשֶׁר תִּקְוֶה מִן הַסֶּפֶר תִּחַפֵּשׂ בְּאֶשֶׁר לְמַדַּת אִם יֵשׁ בּוֹ דָּבָר אֲשֶׁר תּוּכַל לְקַיְמוֹ" וְכ"מ בִּזְהַר הַקֹּדֶשׁ וְיִקְרָא דָף נג: ד"ה ר"י

לסעודה הראשונה

המוכיח את חבריו יזהר לשמור על כבודו

פרק א פסוק א פרש"י: אלה הדברים. לפי שהן דברי תוכחות (ספרי א.) ומנה כאן כל המקומות שהכעיסו לפני המקום בהן, לפיכך סתם את הדברים והזכירן ברמז, מפני כבודן של ישראל. עכ"ל.

בעזרת השם יתברך מכאן למדנו שהמוכיח את חבריו יזהר לשמור על כבודו. (ובפרט בימים אלו שעלינו לתקן עון שנאת חנם שגרם לחורבן הבית כדאיתא ביומא ט:)

וכן כתוב (ויקרא יט יז) הוֹכֵחַ תּוֹכִיחַ אֶת עַמִּיתְךָ וְלֹא תִשָּׂא עָלָיו חֲטָא. ופרש"י לא תלבין את פניו ברבים.

וְתַפְּלַל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שְׁנוֹכָה לְקַיֵּם אֶת מַה שְּׁלַמְדָנוּ, וְכִדְאֵי לְהַתְפַּלֵּל דְּרָךְ תַּחֲנוּנִים וְכָלֵב וְשִׁבְרָה וְנִדְבָה:

רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, יְהִי רַצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, שֶׁתִּזְכְּנוּ בְּכָלֵל עִמָּךְ יִשְׂרָאֵל, בְּנִיךָ אֱהוֹבֶיךָ הַקְדוֹשִׁים, לְקַיֵּם מִצְוַת הַזְכוּת תוֹכִיזוּ אֶת עַמִּיתְךָ וְלֹאֲהָרַךְ בְּכַבּוֹד זִבְרִי.

כאשר מזדמן לאדם לראות יהודי

ראוי לו לדעת שודאי הוא יכול לקבל ממנו

איזה תועלת בעבודת השם יתברך

פרק א פסוק יז: וּבִמְדַבֵּר אֲשֶׁר רְאִיתָ אֲשֶׁר נִשְׁאַף הַשֵּׁם אֱלֹהֶיךָ. זֶה לְשׁוֹן הַזִּהָר הַקֹּדֶשׁ תִּצְוֶה דָף קפג: רַבִּי שְׁמַעוֹן וְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיה, הוּא אֲזָלִי בְּאַרְחָא, וְהוּא אֲזָלִין עִמָּהוֹן, רַבִּי אַבָּא וְרַבִּי יוֹסִי, עַד דִּהְווּ אֲזָלִי אֶעְרֵעוּ בְּחַד סָבָא, וְהָוָה אֶחָיד בְּיָדֶיהָ חַד יְנוּקָא, זָקָף עֵינָיו רַבִּי שְׁמַעוֹן וְחָמָא לִיה, אָמַר לִיה לְרַבִּי אַבָּא וְדָאִי מַלְיָן חֲדָתִין אֵיתִי גִבָּן בְּהָאִי סָבָא.

תרגום: רַבִּי שְׁמַעוֹן וְרַבִּי אֶלְעָזָר בָּנוּ הָיוּ הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ, וְהָיוּ הוֹלְכִים עִמָּהֶם רַבִּי אַבָּא וְרַבִּי יוֹסִי. עַד שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים, פָּגְשׁוּ בְּזָקָן אֶחָד, וְהָיָה אוֹחֲזֵי בְּיָדוֹ תִּינוּקָא אֶחָד. הָרִים עֵינָיו רַבִּי שְׁמַעוֹן וְרָאָה אוֹתוֹ. אָמַר לוֹ לְרַבִּי אַבָּא, וְדָאִי דְּבָרִים חֲדָשִׁים יֵשׁ לָנוּ אֶצְל הַזָּקָן. ע"כ.

בעזרת השם יתברך מדברי רבי שמעון ודאי וכו' למדנו שכאשר מזדמן לאדם לראות יהודי, ראוי לו לדעת שודאי הוא יכול לקבל ממנו איזה תועלת בעבודת השם יתברך.

וכפי המסופר על החזון איש שבכל בוקר היה הולך ברחובות בני ברק לצורך הבריאאות, יום אחד ראה

אותו זקן אחד וגער בו על שהוא מבטל את זמנו בטיול, החזון איש שתק וחזר לביתו, למחרת שוב חזר החזון איש והלך באותו הרחוב, ושוב גער בו אותו זקן, מה זה שאתה מבזבז את זמנך?!

שאל אותו החזון איש, ומה רצונך שאעשה? אמר לו תגיד תהילים! ומאז החזון איש היה אומר תהילים בכל יום.

אחרי זמן מה מדת הדין פגעה באותו זקן, (נהיה חולה) אמרו לו קרובי משפחתו גדול הדור רבי אברהם ישעיהו קרליץ (שליט"א) גר לא רחוק מביתך כדאי לך לבא ולבקש ממנו ברכה, הלך, וכשהגיע לבית החזון איש וראה אותו מיד התעלף.

בני הבית ניסו לעורר אותו ואז פתח בצעקות נוראות אוי לי מה עשיתי? אם הייתי יודע שאתה הוא גדול הדור לא הייתי מדבר בצורה כזאת כלפיך, וביקש מחילה.

אמר לו החזון איש אין לי על מה לסלוח לך, הרי נתת לי עצה טובה להגיד תהילים, ומאז אותו היום אני אומר תהילים, אם כן מה יש לי לכעוס עליך? (מהספר אחת שאלתי לרבי יצחק זילברשטיין שליט"א חלק א, עמודים 17-19)

לסעודה השנייה:

וצריך להבין: א. גדול הדור שואל יהודי פשוט ומה רצונך שאעשה? ב. מדוע אחר כך עשה כדבריו, וכי הוא יותר חכם מגדול הדור? אלא שהחזון איש הבין שכיון שהשם יתברך הפגיש אותו עם הזקן ואמר לו כך, ודאי כוונתו לעורר אותו על איזה דבר, ולכן שאל ומה רצונך שאעשה וגם שמע בקולו והתחיל לקרא תהילים.

והוא כעין ביאור רבי ישראל מסלנט את הפסוק במשלי (פרק ד פסוק כ"ה) עֵינֶיךָ לִנְכַח בְּיָטוּ וְעַפְעָפִיךָ יִיָּשְׁרוּ נִגְדָךְ. "הוא עצה לאדם, הרוצה לדעת את מומיו ולהכיר אותם. לנוכח יביטו - כאשר אתה רואה איזה חיסרון אצל השני, אז יִיָּשְׁרוּ נגדך, תראה אצל עצמך היכן אתה נגוע בדבר הזה, ותתקן את העניין אצלך". (מובא בספר מאמרי שלמה לרבי שלמה הרכבי הי"ד משגיח בשיבת גרודנא, חלק א מאמר ל"ד, עמוד קכ"ז)

כגון אם רואה אדם אחר שכועס, יעשה חשבון הנפש במידת הכעס, אם רואה אצל אחרים חילול שבת, צריך לחזק את עצמו בשמירת שבת. (על ידי לימוד ההלכות בעיון וביגיעה גדולה)

ובעזרת השם יתברך ביאור העניין, שודאי לא לחינם השם יתברך הראה לאדם דבר פלוני, אלא כדי שילמד ממנו איזה דבר. (ועיין היטב ברש"י שבת קג. ד"ה עושין כ)

וכן הוא לשון רבי נחמן בלקוטי מוהר"ן (חלק א סימן נד סעיף ב) ואפילו מי שיודע ומבין בזה, היינו שזוכה להבין הרמזים שמרמז לו השם יתברך בכל דבר.

וְתַפְסֵל לְהֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ שְׁנוֹכָה לְקַיִם אֶת מַה שְׁלֻמְדָּנוּ, וְכִדְאִי לְהַתְפַּסֵּל דְּרָה תַּחְוָנוּתִים וּבְכָל זְשָׁבֵר וְנִדְכָּה:

רְבוּזוֹ שֶׁל עוֹלָם, כֹּאשֶׁר אֶתְּה מוֹמֵן לִי לִרְאוֹת יְהוּדִי, יְהִי רִצּוֹן מִלְפָּנֶיךָ, שְׁתַּזְכְּנִי בְּכָל־עֵמָךְ יִשְׂרָאֵל, בְּנִיךָ אֶהוּבִיךָ הַקְדוּשִׁים לְדַעַת שׁוּדָאִי אֲנִי יוֹכֵל לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ אִיזָה תוֹעֵלֶת בְּעִבּוּדֶתְךָ, וְתוֹכְנִי לְהַבִּין אֶת הָרַמְזִים שֶׁאֶתְּה מִרְבּוֹ לִי בְּכָל דְּבַר.

וְכַדְבָּרִים הַנִּי"ל רוֹאִים גַּם בְּהַמְשָׁךְ לִשׁוֹן הַזֶּהר הַקְדוּשׁ

הַנִּי"ל: כִּד מְטוֹ לְגַבִּיָּה, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּמַטּוֹל דְּקוּפְטָרָךְ בְּגִבָּךְ קָא אֶתִּית, מֵאֵן אֶנְתָּ. אָמַר לִיה, יוֹדְאִי אֲנָא. אָמַר, מַלְיִן חֲדָתִין וְדָאִי יוֹמָא דָּא לְגִבָּךְ, אָמַר לִיה לֵאן הוּא אֲרַעָךְ. אָמַר לִיה, דִּיּוּרֵי הָהּ בְּאִינוֹן פְּרִיִּשִׁי מִדְּבָרָא, דְּהוּיָנָא, מִשְׁתַּדֵּל בְּאוּרִיָּתָא, וְהִשְׁתָּא אֶתִּינָא לְיִשׁוּבָא, לְמִיתֵב בְּצֵלָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּאַלִּין יוֹמֵי דִינְרָחָא שְׁבִיעָאָה דָּא.

תְּרֻגוּם: כֹּאשֶׁר הִגִּיעוּ אֵלָיו, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּמַשָּׂא הַקְשִׁיּוֹר בְּגִבָּךְ אֶתְּה בָּא? מִי אֶתְּה? אָמַר לוֹ, יְהוּדִי אֲנִי. אָמַר, דְּבָרִים חֲדָשִׁים וְדָאִי בְּיוֹם זֶה אֲצִלָּךְ. אָמַר לוֹ, לְהִיכֵן הוּא דִּרְכָךְ? אָמַר לוֹ, דִּירְתִּי הִיָּתָה בְּאֵלּוּ פּוֹרְשֵׁי הַמִּדְבָּר, שְׁהִיִּיתִי מִשְׁתַּדֵּל בְּתוֹרָה, וְעַתָּה בָּאתִי לְיִשׁוּבַי לְשִׁבְתִּי בְּצֵל הַקְדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא בְּיָמֵים אֵלּוּ שֶׁל הַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה.

הַמְשָׁךְ לִשׁוֹן הַזֶּהר הַקְדוּשׁ: חֲדִי רַבִּי שְׁמַעוֹן, אָמַר, נִתִּיב, דְּוִדְאִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׁדָרְךָ לְגִבָּן. אָמַר לִיה, חֲזִיךְ דְּנִשְׁמַע מִלָּה מִפּוּמָךְ, מֵאִינוֹן מַלְיִן חֲדָתִין עֲתִיקוֹן, דְּנִטְעָתוֹן תַּמָּן בְּמִדְבָּרָא, מֵהֵאִי יִרְחָא שְׁבִיעָאָה.

תְּרֻגוּם: שְׁמַח רַבִּי שְׁמַעוֹן, אָמַר, נִשְׁב, בְּוִדְאִי הַקְדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא שְׁלַח אוֹתָךְ אֵלֵינוּ. אָמַר לוֹ, חֲזִיךְ שְׁנִשְׁמַע דְּבַר מִפִּיד, מֵאֵלּוּ הַדְּבָרִים הַחֲדָשִׁים עֲתִיקִים שְׁנִטְעָתוֹם שֶׁם בְּמִדְבָּר מִחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה.

לְסַעֲוָה הַשְּׁלִישִׁית:

הָאִדָם צָרִיךְ לִרְאוֹת אֶת כָּל הַנְּבִרָאִים כְּשִׁלְיָחִים שְׁעוֹשִׂים אֶת רִצּוֹן הָשֵׁם יִתְבָּרַךְ

בְּעִזְרַת הָשֵׁם יִתְבָּרַךְ מִדְּבַרֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּוִדְאִי הַקְדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא שְׁלַח אוֹתָךְ אֵלֵינוּ לְמַדְנֵנו שְׁצָרִיךְ לִרְאוֹת אֶת כָּל הַנְּבִרָאִים כְּשִׁלְיָחִים לַעֲשׂוֹת אֶת רִצּוֹן הָשֵׁם יִתְבָּרַךְ.

וְכֵן מִפּוֹרֶשׁ בִּזְהַר בִּפְרִשְׁתָּ אִמּוֹר קִז. וְזֶה לִשׁוֹנוֹ פֶּתַח וְאָמַר, (בְּרַאשִׁית א) וַיֵּרָא אֶל-לִקִּים אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד. וַיֵּרָא אֶל-לִקִּים אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה, סָתָם, אֶפִּילוֹ נְחָשִׁים וְעִקְרָבִים וִיתוּשִׁים, וְאֶפִּילוֹ אִינוֹן דְּאֶתְחִזּוֹן מִחֲבָלֵי עֲלָמָא, בְּכִלְהוֹ כְּתִיב וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד כְּלָהוּ שְׁמַשִּׁי עֲלָמָא, מִדְּבָרֵי עֲלָמָא, וּבְגִי נָשָׂא לָא יִדְעִי.

תְּרֻגוּם: פֶּתַח וְאָמַר, וַיֵּרָא אֶל־לִקִּים אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד. וַיֵּרָא אֶל־לִקִּים אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה - סָתָם, אֶפִּילוֹ נְחָשִׁים וְעִקְרָבִים וִיתוּשִׁים, וְאֶפִּילוֹ אוֹתָם

שְׁנִרְאִים מִחֲבָלֵי הָעוֹלָם, בְּכָל־סָתָם וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד, כָּל־שְׁמַשִּׁי הָעוֹלָם, מִנְּהִיגֵי הָעוֹלָם, וּבְגִי אָדָם אֵין יוֹדְעִים.

וְתַפְסֵל לְהֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ שְׁנוֹכָה לְקַיִם אֶת מַה שְׁלֻמְדָּנוּ, וְכִדְאִי לְהַתְפַּסֵּל דְּרָה תַּחְוָנוּתִים וּבְכָל זְשָׁבֵר וְנִדְכָּה:

רְבוּזוֹ שֶׁל עוֹלָם, כֹּאשֶׁר אֶתְּה מוֹמֵן לִי לִרְאוֹת יְהוּדִי, יְהִי רִצּוֹן מִלְפָּנֶיךָ, שְׁתַּזְכְּנִי בְּכָל־עֵמָךְ יִשְׂרָאֵל, בְּנִיךָ אֶהוּבִיךָ הַקְדוּשִׁים, לְדַעַת, לְכוֹר, וְלִהְיוֹת אֵל לִיבִי, דְּבָרֵי הַזֶּהר הַקְדוּשִׁי אֶפִּילוֹ זְנוּשִׁים וְעִקְרָבִים וִיתוּשִׁים, וְאֶפִּילוֹ אוֹתָם שְׁנִרְאִים מוֹמֵנֵי הָעוֹלָם, בְּכָל־סָתָם כְּתוּב וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד, כָּל־שְׁמַשִּׁי הָעוֹלָם, מִנְּהִיגֵי הָעוֹלָם, וּבְגִי אָדָם אֵין יוֹדְעִים.

כָּל שֶׁהָאִדָם יִזְכֶּה לְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ עוֹל תּוֹרָה בְּאִמְתָּ וַיִּמְנַע מִקְלָקוֹל מַעֲשֵׂיו

כִּד תִּהְיֶה לוֹ סִיעָתָא דְּשִׁמְיָא בְּפִרְנָסָה וּבְכָל עֲנִינֵי

פְּסוּק ב: אַחַד עֶשֶׂר יוֹם מַחוּרָב. פִּרְשִׁי אִמַּר לֵהֶם מִשָּׁה, רָאוּ מֵה גִרְמַתָּם, אֵין לָהֶם דֶּרֶךְ קִצְרָה מַחוּרָב לְקַדֵּשׁ בְּרַנַּע כְּדֶרֶךְ הָרַ שְׁעִיר, וְאִף הוּא מַהֲלֵךְ יִי"א יוֹם, וְאִתָּם הִלְכְתֶּם אוֹתוֹ בְּשִׁלְשָׁה יָמִים וְכוּ' וְכָל כִּד הִיתָה שְׂכִינָה מִתְּלַבֵּטָה בְּשִׁבְלֵכֶם לְמַהֵר בִּיאַתְכֶם לְאַרְצְךָ, וּבְשִׁבְלֵי שְׁקָלְכֶתֶם, הִסֵּב אֶתְכֶם סְבִיבוֹת הָרַ שְׁעִיר מ' שָׁנָה.

וְכַעֲיִן זֶה בְּגִמְרָא קְדוּשִׁין פֶּב: תִּנְיָא רַבִּי שְׁמַעוֹן בִּן אֲלַעֲזָר אוֹמַר מִימֵי לֹא רִאִיתִי צָבִי קִיִּץ וְאִרִּי סָבֵל וְשׁוֹעַל חֲנוּנִי וְהֵם מִתְּפִרְנָסִים שְׁלֹא בְּצַעַר וְהֵם לֹא נִבְרָאוּ אֲלֵא לְשִׁמְשָׁנִי וְאִנִּי נִבְרָאתִי לְשִׁמְשֵׁן אֶת קוֹנֵי מַה אֲלוֹ שְׁלֹא נִבְרָאוּ אֲלֵא לְשִׁמְשָׁנִי מִתְּפִרְנָסִים שְׁלֹא בְּצַעַר וְאִנִּי שֶׁנִּבְרָאתִי לְשִׁמְשֵׁן אֶת קוֹנֵי אֵינוּ דִּין שְׁאִתְּפִרְנָסִים שְׁלֹא בְּצַעַר אֲלֵא שֶׁהִרְעוּתִי אֶת מַעֲשֵׂי וְקִיפְחָתִי אֶת פִּרְנָסָתִי.

וּבְמִשְׁנַה הַקְדוּשָׁה בְּאִבּוֹת (ג ה) רַבִּי נַחוּמִיָּא בֶּן הַקָּנָה אוֹמַר, כָּל הַמְּקַבֵּל עָלָיו עַל תּוֹרָה מַעֲבִירִין מִמֶּנּוּ עַל מַלְכוּת וְעַל דְּרָךְ אֲרָץ. וְכָל הַפּוֹרֵק מִמֶּנּוּ עַל תּוֹרָה, נּוֹתֵנִין עָלָיו עַל מַלְכוּת וְעַל דְּרָךְ אֲרָץ.

הַיּוֹצֵא מִכָּל דְּבָרֵי חַז"ל הַקְדוּשִׁים, שְׁכָל שֶׁהָאִדָם יִזְכֶּה לְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ עוֹל תּוֹרָה בְּאִמְתָּ, וַיִּמְנַע מִקְלָקוֹל מַעֲשֵׂיו, כִּד תִּהְיֶה לוֹ סִיעָתָא דְּשִׁמְיָא בְּפִרְנָסָה וּבְכָל עֲנִינֵי.

וְתַפְסֵל לְהֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ שְׁנוֹכָה לְקַיִם אֶת מַה שְׁלֻמְדָּנוּ, וְכִדְאִי לְהַתְפַּסֵּל דְּרָה תַּחְוָנוּתִים וּבְכָל זְשָׁבֵר וְנִדְכָּה:

רְבוּזוֹ שֶׁל עוֹלָם, יְהִי רִצּוֹן מִלְפָּנֶיךָ, שְׁתַּזְכְּנִי בְּכָל־עֵמָךְ יִשְׂרָאֵל, בְּנִיךָ אֶהוּבִיךָ הַקְדוּשִׁים, לְדַעַת, לְכוֹר, וְלִהְיוֹת אֵל לִיבִי, שְׁכָכֵל שֶׁהָאִדָם יִקַּבֵּל עַל עֲצָמוֹ עוֹל תּוֹרָה בְּאִמְתָּ, וַיִּמְנַע מִקְלָקוֹל מַעֲשֵׂיו, כִּד תִּהְיֶה לוֹ סִיעָתָא דְּשִׁמְיָא בְּפִרְנָסָה וּבְכָל עֲנִינֵי.